OLOMOUCKÉ ARTIKULY

Programový dokument pro vnitřní diskusi ODS
leden 2026

OLOMOUCKÉ ARTIKULY

1. SOUKROMÍ JE NEDOTKNUTELNÉ
2. LEVNÝ STÁT
3. NEZADLUŽENÁ BUDOUCNOST
4. SOLIDARITA ZODPOVĚDNÝCH
5. KAPITALISMUS A TRŽNÍ HOSPODÁŘSTVÍ JSOU ZÁKLADEM PROSPERITY
6. NÁRODNÍ STÁT JAKO PODSTATA NAŠÍ IDENTITY

PREAMBULE

Pevné hodnoty v měnícím se světě

ODS má jasnou vizi budoucnosti naší země. Není marketingovou stranou, která svou politiku odvíjí od výsledků průzkumů veřejného mínění. Vycházíme z pevných principů, které tvoří konzistentní celek a poskytují odpovědi na výzvy současnosti i budoucnosti.

Před více než dvěma dekádami, v roce 1998, formulovala ODS tzv. Čtyři poděbradské artikuly. Tento dokument měl původně sloužit jako programový základ pro jedno volební období. Ukázalo se však, že principy v něm obsažené jsou natolik fundamentální, univerzální a nadčasové, že se staly pevným kompasem naší strany pro celá následující dvě desetiletí.

Dnes však čelíme hlasům, které tvrdí, že doba pokročila, společnost se změnila a naše hodnotové základy musí ustoupit novým, progresivním a módním trendům. Olomoucké artikuly jsou naší odpovědí na tyto hlasy. Nejsou však kapitulací před pomíjivou náladou doby, nýbrž naopak potvrzením, že pravé hodnoty jsou trvalé. Svět kolem nás se mění, ale základní principy svobody, odpovědnosti a prosperity zůstávají neměnné. Musíme je pouze umět aplikovat na nové výzvy, na problémy a každodenní situace dnešního světa.

Nedotknutelné soukromí, levný stát, nezadlužená budoucnost a solidarita zodpovědných – tyto čtyři pilíře zůstávají neotřesitelným základem naší politiky. Když byly tyto principy poprvé formulovány, byla v naší společnosti ještě silně přítomna živá vzpomínka na dobu komunistické totality. Nikdo proto tehdy nepovažoval za nutné zdůrazňovat bazální principy, které vyplývaly z tragické zkušenosti s centrálně plánovaným hospodářstvím a čtyřmi dekádami omezené suverenity naší země.

Dnes, kdy nové generace tuto bezprostřední zkušenost s nesvobodou vnitřní i vnější postrádají, musíme připomínat i to, co se tehdy zdálo být samozřejmé. Ronald Reagan, jeden z hlavních strůjců vítězství nad

komunismem, prorocky apeloval: „Svoboda není nikdy více než jednu generaci vzdálená od zániku. Nepředali jsme ji našim potomkům v genech."

Proto dnes rozšiřujeme původní čtyři artikuly o další dva fundamentální principy, které je dnes nezbytné explicitně zdůraznit:

Kapitalismus a tržní hospodářství jsou základem prosperity – v době opětovně rostoucích tendencí k etatismu, centrálnímu řízení ekonomiky a dotačnímu socialismu musíme jasně říci, že svobodné podnikání a tržní mechanismus jsou jediným osvědčeným základem blahobytu.

Národní stát jako podstata naší identity – v době, kdy je suverenita národních států zpochybňována ve prospěch nadnárodních struktur s demokratickým deficitem, nevolených elit a nových utopií, musíme zdůraznit, že právě suverénní národní stát je základem nejen naší identity, ale i nezbytnou podmínkou skutečně svobodné a demokratické budoucnosti.

Šest Olomouckých artikulů tvoří integrovaný systém, který prostupuje všemi oblastmi naší politiky. Vytváří z programu ODS konzistentní celek, který dává smysl a směr našemu jednání ve všech resortech a na všech úrovních veřejné správy. Představují zároveň červenou linii, za kterou ODS nikdy neustoupí, jsou naším závazkem vůči občanům České republiky.

Šest Olomouckých artikulů důsledně vychází ze samotného názvu ODS: „Občanská demokratická strana", tedy politického subjektu, jehož středobodem zájmu je občan coby svobodná bytost se svými právy a povinnostmi, který je připraven nést odpovědnost za sebe a svá rozhodnutí, nechce a neočekává, že o něm a za něj bude stát či veřejná moc ve všech svých formách a institucích, rozhodovat nad míru nezbytně nutnou a potřebnou.

Věříme, že Olomoucké artikuly jsou tím správným kompasem pro navigaci výzvami 21. století – kompasem, který ukazuje cestu ke svobodě, prosperitě a důstojné budoucnosti naší země.

1

SOUKROMÍ JE NEDOTKNUTELNÉ

Nedotknutelnost soukromí je předpokladem svobody. Proto je pro ODS prioritou. Zneužívání svobody je rubem samotné svobody. Útok proti svobodě dnes již nezačíná jen jako líbivý krok k pořádku, ale také jako moralizující výzva ke „společenskému dobru“, jako strašení budoucími katastrofami nebo jako technologický pokrok, který slibuje pohodlí výměnou za kontrolu. Útok proti svobodě je často skrýván, zastírán tzv. „veřejným zájmem”. Pod tímto líbivým pojmem je však často ukryt zájem určité skupiny jednotlivců či korporací na prosazení vlastní představy společenského uspořádání, na prosazení svých skupinových cílů či získání ekonomického profitu, a to na základě právních regulací a nikoli na základě svobodné soutěže idejí a tržně-ekonomických pravidel.

ODS není pro anarchii. Stejně jako veřejnost vidíme obtížné prosazení práva, kybernetickou kriminalitu i nové formy zneužívání moci. Přejeme si bezpečnější veřejný prostor i důstojný soukromý život a víme, co pro to musíme udělat. Svoboda nemůže existovat bez odpovědnosti, stejně jako bez odpovědnosti nemůže existovat pravomoc. To platí jak pro jedince, tak i pro státní instituce. Svoboda bez odpovědnosti je anarchie. Pravomoc bez odpovědnosti je totalita.

ODS odmítá laciná, líbivá řešení – ať už přicházejí od státu, nadnárodních institucí, technologických korporací nebo ideologických aktivistů – jejichž realizace by znamenala vpád do životů a soukromí milionů poctivých lidí. Víme, že každá další pravomoc státu či soukromého subjektu preventivně omezovat svobodu „pro dobro společnosti“ se může obrátit proti nevinným. Každá moc má nemoc mít větší moc. A to nedopustíme.

Vážíme si soukromí a individuálních svobod jako hodnoty nejvyšší a vždy budeme hledět, aby cena za údajné větší bezpečí, ekologickou spásu nebo sociální spravedlnost nebyla zaplacena příliš draze – ztrátou svobody.

Nová ohrožení soukromí v digitálním věku

Pro ODS není každý občan datovým zdrojem ani podezřelou osobou. ODS je proti plošnému sběru dat, biometrickému sledování, algoritmickému profilování a digitálnímu dohledu, které mění občany v transparentní objekty kontroly. Odmítáme představu, že technologie má právo vědět o člověku vše jen proto, že to technicky umožňuje.

Soukromí v digitálním prostoru je dnes stejně důležité jako soukromí domova. Osobní data jsou majetkem občana, nikoli surovinou pro stát či korporace. Občan musí mít jistotu, že jeho digitální stopa, komunikace, pohyb, zdravotní údaje, finanční transakce i osobní preference podléhají stejné ochraně jako jeho dům a korespondence. Digitální technologie jsou skvělý sluha, ale špatný pán. Pod pláštíkem dobrých úmyslů a prospěšných cílů čelíme snahám o plošné sledování občanů kamerovými systémy s rozpoznáváním obličejů bez jasného zákonného důvodu a soudního dohledu, vytváření centralizovaných databází citlivých údajů bez prokazatelné nezbytnosti, nucené sdílení soukromých dat s nadnárodními institucemi nebo technologickými platformami. Algoritmy umělé inteligence by neměly hodnotit občany bez možnosti přezkoumání a odvolání, hrozí totiž zneužívání digitální identity jako nástroje kontroly pohybu a chování.

Útoky ideologického aktivismu na soukromí

Ideologický aktivismus se pod záminkou „pokroku“, „inkluzivity“ nebo „genderové spravedlnosti“ snaží zasahovat do soukromého prostoru rodin a vynucuje si přístup k dětem bez souhlasu rodičů. Útočí na rodinu jako základní jednotku společnosti a prostor mezigeneračního předávání hodnot, tradic a zkušeností. Stát ani aktivistické organizace však nemají právo vnucovat rodinám ideologické obsahy, které jsou v rozporu

s jejich přesvědčením, vírou nebo hodnotovým systémem, soukromí rodiny a autonomie výchovy dětí musí být nedotknutelné.

Proto je potřeba odmítnout ideologické experimenty a stát za právem rodičů rozhodovat o výchově a vzdělávání svých dětí včetně práva odmítnout ideologické obsahy ve školách. Děti musí být chráněny před genderovou ideologií a sexualizací v předškolním a školním věku. Aktivistické organizace nesmějí vstupovat do škol bez souhlasu rodičů. Svoboda slova a právo vyjadřovat názory na rodinu, pohlaví a tradiční hodnoty nesmí být ohroženy společenskou či právní perzekucí. Je potřeba odmítnout redefinici základních institucí – manželství, rodičovství, pohlaví – na základě nároků ideologických menšin. ODS vždy ctila svobodu jednotlivce žít podle vlastního přesvědčení a volby včetně respektu k rozmanitosti sexuální orientace, volbě životního stylu a forem vzájemného soužití jednotlivců. Úcta k soukromí a respekt k důstojnosti jednotlivce a svobodě jeho volby však nesmí být zaměňovány za právo přepisovat společenské instituce a vnucovat nové normy většině.

Ochrana soukromí a nadnárodní regulace

Nadnárodní instituce se pokoušejí vstupovat do soukromí občanů bezprecedentním způsobem. Pod záminkou ochrany klimatu, veřejného zdraví nebo „boje proti dezinformacím“ se prosazují regulace, které systematicky omezují základní svobody a mění vztah mezi občanem a státem. Tyto zásahy nejsou nahodilé – jsou součástí koordinované snahy o vytvoření systému kontroly, který zasahuje do nejintimnějších oblastí lidského života. Klimatický alarmismus se stal hlavním nástrojem pro ospravedlnění kontroly každodenního života. Nadnárodní regulace dnes požadují sledování uhlíkové stopy jednotlivých občanů, což v praxi znamená monitorování jejich spotřeby energie, pohybu, stravovacích návyků i nákupního chování. Environmentální kvóty se stávají nástrojem pro omezování mobility a spotřeby, přičemž občané jsou nuceni přizpůsobovat svůj životní styl centrálně stanoveným limitům.

Pod záštitou ochrany veřejného zdraví se prosazují mechanismy, které umožňují sledování občanů, kontrolu jejich zdravotního stavu a omezování jejich svobody na základě zdravotních dat. Pandemická krize

ukázala, jak snadno mohou být mimořádná opatření normalizována a jak rychle se dočasné restrikce mohou stát trvalými nástroji kontroly. Boj proti dezinformacím se stal záminkou pro cenzuru a omezování svobody projevu. Nadnárodní instituce a technologické korporace si přisvojují právo rozhodovat o tom, co je pravda a co dezinformace, přičemž toto rozhodování podléhá ideologickým a politickým zájmům. Algoritmy umělé inteligence hodnotí a filtrují informace bez transparentnosti a možnosti odvolání. Občané jsou označováni za šiřitele dezinformací, pokud vyjadřují názory odlišné od oficiálního narativu, což vede k autocenzuře a potlačování veřejné debaty. Snaha o postupné vytlačování hotovosti z oběhu představuje zásadní ohrožení soukromí občanů. Zatímco hotovostní platby zůstávají anonymní a nedají se zpětně sledovat, každá digitální transakce zanechává stopu, která odhaluje, co kupujeme, kde se pohybujeme, s kým obchodujeme a jak žijeme. Úplná digitalizace platebního styku by znamenala konec finančního soukromí a vytvoření systému, ve kterém by stát nebo soukromé subjekty mohly monitorovat každý nákup, každou platbu a každé finanční rozhodnutí občana. Právo na hotovost je proto nezbytnou pojistkou proti totální finanční kontrole a musí být zachováno jako základní svoboda. Bez možnosti platit hotově je občan vytaven permanentnímu dohledu a stává se zranitelným vůči zneužití moci, ať už ze strany státu, finančních institucí nebo technologických korporací.

ODS tyto snahy odmítá, protože představují fundamentální ohrožení svobody a důstojnosti člověka. Ochrana životního prostředí, veřejného zdraví či boj proti kriminalitě jsou legitimní cíle, ale nesmějí být dosaženy za cenu vytvoření systému totální kontroly. Historie ukazuje, že pravomoci udělené státu nebo nadnárodním institucím v dobré víře jsou později zneužívány k potlačování svobody. Každý systém sledování a kontroly, který dnes slouží údajně dobrým účelům, může zítra sloužit k perzekuci nepohodlných občanů, politických oponentů nebo menšinových názorů.

CO BUDE ODS PROSAZOVAT:

Digitální soukromí a ochrana osobních dat

ODS prosazuje minimalizaci sběru dat státem tak, aby státní instituce mohly sbírat pouze data nezbytně nutná pro výkon své zákonné činnosti, a to na omezenou dobu a s jasnou odpovědností za jejich ochranu. Občan musí mít zakotvené právo na digitální soukromí, tedy právo znát, kdo jeho data zpracovává, kdo a jak s nimi nakládal a k jakému účelu, jak dlouho, a právo požadovat jejich výmaz. ODS odmítá plošné sledování a prosazuje, aby biometrické sledování veřejného prostoru bylo možné pouze v zákonem vymezených případech, s časovým omezením a pod soudním dohledem. Občan musí být chráněn před algoritmickým rozhodováním a nesmí být hodnocen výhradně automatizovanými systémy v zásadních životních situacích, jako jsou úvěry, pojištění, zaměstnání nebo sociální dávky. ODS požaduje transparentnost umělé inteligence, tedy povinnost zveřejnit, kdy je rozhodnutí činěno algoritmem, a právo na lidské přezkoumání. Kybernetická bezpečnost musí být posílena přísnou odpovědností za úniky dat a povinností okamžitého hlášení občanům. ODS prosazuje digitální suverenitu a odmítá povinné sdílení dat českých občanů s nadnárodními institucemi bez jasného právního důvodu.

Ochrana rodiny a autonomie výchovy

ODS stojí za právem rodičů na informovaný souhlas, což znamená povinnost škol informovat rodiče o veškerých vzdělávacích programech týkajících se sexuality, genderové identity a rodinných vztahů a umožnit jim odmítnutí účasti jejich dětí na těchto programech. Děti musí být chráněny před genderovou ideologií v předškolním věku, tedy před koncepty genderové fluidity a transgender ideologie do věku, kdy jsou schopny informovaného souhlasu. ODS prosazuje ochranu svobody slova a zákaz trestání občanů za vyjádření názorů na rodinu, manželství, pohlaví a tradiční hodnoty. ODS odmítá redefinici základních pojmů a stojí za manželstvím jako svazkem muže a ženy a rodičovstvím jako biologickou a právní realitou. Lékaři a pedagogové musí mít právo odmítnout účast na postupech nebo výuce, které jsou v rozporu s jejich svědomím a odborným přesvědčením.

Omezení nadnárodní regulace zasahující do soukromí

ODS odmítá sledování uhlíkové stopy jednotlivých občanů a jakékoliv osobní karbonové účty či kvóty spotřeby. Mobilita občanů musí být chráněna a ODS odmítá zákazy pohybu nebo spotřeby na základě environmentálních kritérií. Občané musí mít právo na vlastní rozhodování o svém životním stylu, stravování, bydlení nebo dopravě bez nucených změn ze strany státu nebo nadnárodních institucí. ODS prosazuje transparentnost nadnárodních závazků a požaduje povinnost referenda u mezinárodních smluv, které podstatně zasahují do práv občanů. Právo na hotovost musí být zachováno jako základní ochrana před totální finanční kontrolou a sledováním všech digitálních transakcí.

Zkvalitnění legislativního procesu

ODS prosazuje důslednou revizi právního řádu s cílem očistit jej od předpisů zasahujících do soukromí bez prokazatelného důvodu. Každý nový předpis omezující soukromí musí projít testem proporcionality, tedy testem nezbytnosti, vhodnosti a přiměřenosti. ODS požaduje zavedení automatického vypršení mimořádných pravomocí zasahujících do soukromí po stanovené době. Je nezbytné posílit soukromé právo, vrátit se k principu smluvní svobody a omezit veřejnoprávní zásahy do soukromoprávních vztahů.

Ochrana soukromí v pracovněprávních vztazích

ODS prosazuje omezení monitoringu zaměstnanců a jasná pravidla pro sledování výkonu práce s ochranou důstojnosti zaměstnanců. Zaměstnanci musí mít právo na odpojení, tedy ochranu svého soukromého času před nároky zaměstnavatelů. ODS odmítá ideologický nátlak na pracovištích a prosazuje zákaz nucení zaměstnanců k účasti na aktivistických akcích nebo k projevům politické korektnosti.

■ Efektivní vymáhání práva bez plošné kontroly

ODS prosazuje cílený postih skutečných pachatelů místo plošných kontrol všech občanů. Místo preventivního sledování populace je třeba posílit ochranu svědků a obětí. Soudní řízení musí být zrychleno, aby spravedlnost nebyla důvodem k rozšiřování preventivních pravomocí. ODS požaduje zvýšení odpovědnosti úředníků za nezákonné zásahy do soukromí občanů, protože pravomoc bez odpovědnosti vede k totalitě.

ODS zefektivní činnost státních orgánů, omezí zbytečné obtěžování občanů a zaměří jejich činnost do oblastí skutečně potřebných. ODS nepodlehne pokušení slibovat totální ochranu proti jakémukoli nebezpečí – ať už kriminalitě, terorismu, pandemii nebo klimatické změně – a přitom si za to od občanů vybrat daň v podobě části jejich soukromí a svobody.

ODS se vždy bude u líbivých řešení ptát na jejich rub. Budeme se ptát: Za jakou cenu? Kdo bude kontrolovat kontrolory? Kam až sahá moc státu, korporací a aktivistů? A kde začíná prostor, který patří jen občanovi, jeho rodině a jeho svědomí?

Soukromí není překážkou dobré společnosti – je jejím základem. Bez soukromého prostoru není svobodné rozhodování, osobní odpovědnost ani důstojný lidský život. Proto ODS říká jasně: **Soukromí je nedotknutelné – a my je budeme chránit**.

2

LEVNÝ STÁT

Idea levného a malého státu zůstává základním kamenem naší politiky. Před čtvrtstoletím jsme varovali před rozpínáním státní moci – dnes čelíme situaci, kdy se naše obavy naplnily měrou, kterou jsme si tehdy nedokázali představit. Stát se rozrostl do monstrózních rozměrů. Prorůstá do každé oblasti lidského života, ekonomiky i soukromí občanů. Systémem dotací, regulací a byrokratických povinností svazuje ruce podnikatelům, zatěžuje občany a vysává zdroje, které by mohly sloužit skutečnému rozvoji společnosti.

Levicovým stranám a populistům všech barev se stále daří hrát na strunu závislosti – slibují občanům, že se o ně stát postará. ODS naopak vychází z odvěké lidské zkušenosti, že hypertrofie státu je větším problémem než všechny známé neduhy tržní ekonomiky. Věříme ve schopnost občanů samostatně myslet, jednat a postarat se o sebe. Víme, že příliš rozpínající se stát zbavuje občana nejen svobody, ale také odpovědnosti.

Základní pilíře silného, ale omezeného státu

ODS prosazuje jasně definovanou, ale výrazně omezenou moc státu. Chceme silný a akceschopný stát tam, kde jde o bezpečnost, ochranu práv, spravedlnost a obranu. Vycházíme z pěti klasických resortů liberální éry: zahraničí, vnitro, spravedlnost, obrana a finance. Na nich chceme stavět.

Ve všem ostatním požadujeme v maximální možné míře návrat rozhodování k občanovi samotnému. Jsme přesvědčeni, že občana nemusí řídit ani stát, ani kraje, ani obce. Dokáže se řídit sám – a dokáže to lépe a levněji.

Stát nemá být všudypřítomným poručníkem, ale garantem základních pravidel a svobod.

CO BUDE ODS PROSAZOVAT:

- **Byrokratický detox: Očista právního řádu**

  Česká republika má dnes přes 30 000 právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů. V této spleti zákonů, vyhlášek, nařízení a směrnic se s jistotou nevyzná nikdo – ani občané, ani podnikatelé, ani úředníci, ba ani soudci. Právní řád se stal nepřehledným bludištěm, kde i odborníci tápou. Odhadované roční náklady regulatorní a byrokratické zátěže podnikatelů činí téměř 72 miliard korun – to jsou peníze, které chybí na investice, mzdy a rozvoj.

  Zákony musí být jasnými, srozumitelnými, logickými a vymahatelnými pravidly, nikoli spletí norem a předpisů, které brzdí a komplikují občanské a podnikatelské aktivity. Právní normy musí být takové, aby jim občan rozuměl.

  ODS prosazuje systematickou revizi právního řádu s cílem zrušit duplicitní, přežité a zbytečné povinnosti – každá regulace musí být odůvodněná a přiměřená, zavedení povinného hodnocení dopadů každého nového zákona včetně přehledu všech ukládaných povinností a jejich nákladů, využití moderní technologie včetně umělé inteligence k analýze a očistě právního řádu. Budeme pravidelně vyhodnocovat efektivitu existujících regulací a rušit ty, které neplní svůj účel. Zákony nesmí zbytečně rozšiřovat okruh veřejného zájmu a veřejnou kontrolu nad soukromými záležitostmi občanů. Jedině touto cestou lze omezit vliv nejen státních úřadů, ale i veřejnoprávních organizací, které dnes získávají nadměrnou pravomoc bez zřetelné politické odpovědnosti.

Konec dotační závislosti

Stát se stal největším distributorem peněz ve společnosti. Systémem přebujelých dotací prorůstá do soukromého i veřejného sektoru, do podniků, obcí, škol i do obrovského množství nevládních organizací. Vznikla tak dotační ekonomika, kde úspěch nezávisí na schopnosti vytvářet hodnoty pro zákazníky, ale na schopnosti získat státní peníze. Firmy místo inovací a zlepšování služeb investují do dotačních specialistů a lobbyistů.

Zvláště znepokojivý je růst sektoru nevládních organizací (NGO), které jsou z velké části financovány ze státního rozpočtu, a přesto vystupují jako nezávislý hlas občanské společnosti. Ve skutečnosti jde často o prodlouženou ruku státní politiky, která obchází demokratickou kontrolu a odpovědnost.

Proto budeme prosazovat radikální omezení dotačních titulů a jejich nahrazení systémovými opatřeními – nižšími daněmi a jednoduššími pravidly. Ukončíme dotování aktivit, které by měl zajišťovat trh nebo které nepřinášejí prokazatelný veřejný prospěch. Prostředky namísto přerozdělování ponecháme v rukou těch, kdo je vydělali. Za nejlepší formu „dotace" považujeme nízkou daň. Zjednodušíme dotační procesy tam, kde dotace zůstanou a snížíme administrativní zátěže žadatelů. Financování NGO musí být transparentní, organizace závislé na státním financování nemohou být považovány za nezávislé a musí podléhat stejné kontrole jako státní instituce.

Efektivní veřejná služba

Jednou ze základních úloh státu je zajistit funkční, kvalitní, efektivní a měřitelnou správu věcí veřejných, přičemž klíčové jsou dva aspekty: rozsah a způsob výkonu veřejné správy a její vnitřní organizace, které se vzájemně zásadně ovlivňují.

Podle ODS je současná veřejná správa zbytečně velká, drahá a neefektivní, proto je nutná její redukce. Základem efektivní správy je podrobná znalost všech agend, procesů a úkonů, která umožní transformaci k proklientsky orientované veřejné službě. Přitom musí být respektovány principy podzákonnosti veřejné správy (může činit jen to, co jí ukládají zákony), minimalizace státního vlastnictví majetku a agend nesouvisejících s veřejnou správou a omezení role státu jako podnikatele pouze na oblasti

bez dostatečné komerční nabídky nebo tam, kde to vyžaduje ochrana veřejných zájmů v bezpečnosti a obraně.

Veřejné služby jsou podle ODS takové, které by bez ingerence státu nemohly vůbec vzniknout, protože nemohou generovat ekonomický zisk a musí být hrazeny z veřejných rozpočtů, přičemž není rozhodující, zda je poskytuje stát nebo soukromý sektor, ale jejich standard a kvalita. Služby je potřeba občanům v různých životních situacích a rolích zajistit jak ve fyzické, listinné, tak i plně elektronické nebo asistované formě. k tomu je nezbytné komplexní provedení zákona o právu na digitální služby, kontinuální modernizace a zrušení zbytných agend, optimalizace procesů s využitím moderních technologií, přechod na výkonové financování a zavedení systému voucherů umožňujících občanům svobodnou volbu poskytovatele. Jedině tak je možné transformovat veřejnou správu na proklientsky orientovanou veřejnou službu.

Druhou oblastí je funkční organizace a personální zabezpečení. V návaznosti na optimalizaci agend musí stát nově nastavit organizaci veřejné správy se zohledněním standardů služeb, provozních podmínek a změn jako eGovernment či sdílení dat. Cílem je systémové zeštíhlení státní správy na základě validních dat, optimalizace personálního zajištění, posílení protikorupčních opatření a profesionalizace. ODS odmítá argument odpolitizování veřejné správy, která má být odpovědnou a odbornou opozicí politické reprezentace. Cestou k posílení transparentnosti veřejné správy je omezení rozsahu rozhodování, zavedení standardů a využívání moderních technologií, nikoli podpora udávání.

ODS považuje za zásadní oddělit problematiku státní správy a samosprávy. Plně respektuje princip subsidiarity, který má nezastupitelné místo při samostatné působnosti krajů, měst a obcí, vytváření komunitního života a soudržnosti občanů s územím. ODS podporuje spolupráci mezi samosprávami a sdílení příkladů praxe. Zároveň zohledňuje technologické změny, jako je zrušení místní příslušnosti většiny agend a jejich nahrazení online službami. Klíčové je transparentní rozdělení působností mezi úrovně úřadů a posílení metodické pomoci menším úřadům. ODS prosazuje snižování právní regulace v celé veřejné správě, protože vyhlášky a nařízení omezují svobodu občanů a podnikání stejně jako zákony, a odmítá nadměrnou regulaci na všech úrovních.

Cílem ODS je snížení veřejných výdajů spojených s veřejnou správou. ODS usiluje o levný stát, což neznamená slabý stát, ale stát, který dělá jen to, co opravdu musí, a dělá to kvalitně a efektivně. Pro ODS je samozřejmostí tlak snižování právní regulace v celé veřejné správě. Vyhlášky a nařízení v sobě nesou jen jinou podobu omezení prostoru svobody pro život občanů a pro podnikání stejně jako zákony. ODS je proto nejen proti právní hypertrofii na úrovni státu, ale rovněž proti nadměrné regulaci v podobě obecních a krajských vyhlášek a nařízení.

V neposlední řadě je cílem ODS snížení veřejných výdajů spojených s činností veřejné správy. Stát je v současné době pro jeho občany příliš drahý. Občan platí státu penězi, svobodou, časem, energií a často i duševní pohodou. Byrokracie se stala daní, kterou platíme všichni, a platíme ji každý den.

Cílem ODS je **levný stát, což neznamená slabý stát. Je to stát, který dělá jen to, co dělat musí, a to dělá kvalitně a efektivně**!

3

NEZADLUŽENÁ BUDOUCNOST

ODS dobře ví, že lákavé sliby populistických a levicových politiků lze realizovat pouze za cenu přenesení dnešních potíží na příští generace. Tuto cestu odmítáme. Problémy naší doby musí vyřešit současné generace a potomkům musí zanechat čistý stůl – nikoli horu dluhů, znehodnocené úspory a rozvrácené veřejné finance.

Poslední roky ukázaly, jak rychle se může situace zvrhnout. Rozpočtové deficity se vymkly kontrole, státní dluh dosáhl historických maxim a výdaje na jeho obsluhu dnes požírají desítky miliard korun ročně – peníze, které chybí na investice, infrastrukturu, vzdělání či bezpečnost. Tento stav je neudržitelný a ohrožuje prosperitu i svobodu budoucích generací.

Lze utratit jen to, na co máme. Vyrovnaný rozpočet není technokratickým dogmatem, ale základním předpokladem odpovědné politiky. ODS se zavazuje vrátit veřejné finance do pořádku a obnovit princip, že stát hospodaří jako řádný hospodář – bez chronických deficitů a dluhové spirály.

Proč je rozpočtová stabilita klíčová

Zdravé veřejné finance nejsou samoúčelné. Jsou podmínkou ekonomického rozvoje, ochrany hodnoty peněz a předvídatelného podnikatelského prostředí. Deficit státního rozpočtu tlačí na růst cen, protože stát buď tiskne peníze, nebo si půjčuje na úkor soukromého sektoru.

Zadlužování státu tak vede k inflaci, která ničí hodnotu peněz a úspor, a kdo celý život šetřil, přichází o plody své práce kvůli nezodpovědné politice. Vyrovnaný rozpočet snižuje tlak na úrokové sazby, což usnadňuje investice firem i hypotéky rodin. Stabilní veřejné finance umožňují firmám i občanům plánovat dlouhodobě, investovat a rozvíjet se. Země s disciplinovanými financemi přitahuje zahraniční kapitál a vytváří pracovní místa. Především však platí princip mezigenerační spravedlnosti – dnešní výdaje nesmí být financovány dluhem, který budou splácet naše děti a vnuci.

Rozpočtová stabilita je provázána s bojem proti inflaci. ODS proto prosazuje koordinaci fiskální a měnové politiky – vyrovnaný rozpočet je nejlepší protiinflační opatření.

Cíle hospodářské politiky ODS

Cílem hospodářské politiky ODS je dlouhodobá ekonomická prosperita, založená na ekonomické aktivitě svobodných občanů, nikoli státu. ODS usiluje o rychlé obnovení ekonomického růstu při nízké a klesající inflaci. Základem musí být vyrovnané hospodaření státu bez zadlužování a permanentní pokles podílu státního rozpočtu na hrubém domácím produktu. Státní politika musí být doplňkem, a nikoli náhražkou trhu, musí vycházet z reality, a nikoli ze zbožných přání, musí vycházet z úsilí o celek, a nikoli z líbivého uspokojování zájmů, které je možné realizovat pouze na úkor někoho jiného.

CO BUDE ODS PROSAZOVAT:

- **Reforma mandatorních výdajů**

  Mandatorní výdaje zahrnující důchody, sociální dávky a zdravotnictví tvoří spolu s kvazimandatorními výdaji (vázanými na zákony a minulá politická rozhodnutí) přes 80 % státního rozpočtu a rostou rychleji než příjmy. ODS prosazuje parametrickou reformu důchodového systému,

která zahrnuje postupné zvyšování věku odchodu do důchodu v souladu s prodlužující se délkou života a zavedení bonusů za dobrovolné pozdější odchody do důchodu. V oblasti sociálních dávek je nezbytné přejít od plošných dávek k cílené pomoci skutečně potřebným a důsledně kontrolovat zneužívání systému. Reforma zdravotnictví musí posílit roli soukromého sektoru, zavést spoluúčast pacientů na nákladech s ochranou sociálně slabých a prostřednictvím digitalizace odstranit duplicity v systému.

Ozdravení veřejných financí a cesta k vyrovnanému rozpočtu

Prvotním cílem ODS je zásadní ozdravení veřejných financí, které vyžaduje systémový přístup a jasné priority. Klíčovým nástrojem je rozdělení výdajů na strategické výdaje a běžné provozní výdaje. Strategické výdaje mají dlouhodobý přínos a multiplikační efekt pro celou ekonomiku, jejich odkládání znamená prodražení a znásobení nákladů v budoucnosti. Patří sem investice do infrastruktury, vzdělávání, výzkumu a dalších oblastí, které vytvářejí předpoklady pro budoucí prosperitu. Naproti tomu běžné provozní výdaje musí být důsledně kontrolovány a optimalizovány.

Klíčovým strategickým cílem ODS zůstává vyrovnaný rozpočet. Dluhová brzda jako prostředek na této cestě musí stanovit maximální povolený státní dluh na úrovni 40 % hrubého domácího produktu. Po ozdravění veřejných financí a omezení infrastrukturní zaostalosti je dlouhodobým cílem ústavní zakotvení pravidla vyrovnaného rozpočtu s výjimkami pouze v případě mimořádných krizí, jako je válka nebo přírodní katastrofa. Možnost Poslanecké sněmovny zvyšovat výdaje musí být omezena tak, aby poslanci nemohli navyšovat výdaje bez zajištění odpovídajících příjmů.

Daňová stabilita a předvídatelnost

Vyrovnaný rozpočet nesmí být dosažen zvyšováním daní, ale škrty výdajů. Zvyšovat daně, aby stát fungoval líp, je to samé, jako dávat narkomanovi více drog, aby se zbavil své závislosti. ODS se zavazuje k tomu, že nebude zvyšovat daňovou zátěž, naopak bude postupně snižovat daně z práce a podnikání. Daňový systém musí být zjednodušen omezením výjimek a snížením administrativních nákladů. Boj proti daňovým únikům musí zajistit efektivnější výběr daní bez zvyšování sazeb.

Koordinace fiskální a měnové politiky

ODS prosazuje úzkou spolupráci vlády a České národní banky při nastavování hospodářské politiky. Vyrovnaný rozpočet snižuje inflační tlaky a umožňuje centrální bance udržovat nižší úrokové sazby, což podporuje investice a růst. Princip zdravých veřejných financí není ideologickým dogmatem, ale osvědčeným nástrojem ochrany svobody a prosperity. Rostoucí dluh naopak rozšiřuje moc státu na úkor svobody jednotlivce a vyrovnaný rozpočet je pojistkou proti centralizaci. Politici mají přirozený sklon zadlužovat stát, protože výhody sklízejí dnes a náklady nesou budoucí generace, proto je nutné ústavní omezení deficitů. Strukturální reformy výdajů, nikoli zvyšování daní, jsou jedinou cestou k dlouhodobě udržitelným veřejným financím.

ODS nechce zanechat našim dětem dluhy. Klade si za cíl vytvořit z České republiky stabilní a prosperující zemi s vyrovnanými veřejnými financemi, zemi, která nebude projídat svou budoucnost, ale která bude vytvářet předpoklady pro šťastný a svobodný život dalších generací. Vyrovnaný rozpočet není brzda rozvoje – je jeho podmínkou. ***Pouze země, která hospodaří odpovědně, může dlouhodobě prosperovat, chránit hodnotu peněz svých občanů a nabízet perspektivu mladým.***

ODS dobře ví, že lákavé sliby populistických a levicových politiků lze realizovat pouze za cenu přenesení dnešních potíží na příští generace. ODS tuto cestu odmítá. Problémy naší doby musí vyřešit současné generace a potomkům musí zanechat čistý stůl – nikoli horu dluhů, znehodnocené úspory a rozvrácené veřejné finance.

Lze utratit jen to, na co máme. Vyrovnaný rozpočet není technokratickým dogmatem, ale základním předpokladem odpovědné politiky. **ODS se zavazuje vrátit veřejné finance do pořádku a obnovit princip, že stát hospodaří jako řádný hospodář – bez chronických deficitů a dluhové spirály.**

4

SOLIDARITA ZODPOVĚDNÝCH

Svoboda a zodpovědnost jsou dva pilíře jednoho principu. Nelze mít jedno bez druhého. Říkáme-li, že jsme pro obranu maximální svobody jednotlivce, znamená to současně, že požadujeme od každého vysokou míru zodpovědnosti. Jak praví stará pravda: nejlepší pomocnou ruku člověk najde na konci vlastního ramene. Tento princip není projevem tvrdosti, ale uznáním důstojnosti člověka, který je schopen postarat se o sebe a své blízké.

ODS zdůrazňuje prioritu produkování před přerozdělováním a prioritu individuálního před státním. Tím jsme se vždy odlišovali nejen od levicových stran, ale i od stran středových, které slibují štědrost z peněz daňových poplatníků a vytvářejí iluzi, že stát může být neomezeným zdrojem blahobytu pro všechny.

Současný systém sociálních dávek se v některých případech stal zdrojem obživy pro celé rodiny, které ztratily motivaci k práci. Děti se staly prostředkem k získání vyšších dávek, nikoli radostí a závazkem. Lidé žijí na dávkách celý život, aniž by kdy vážně hledali práci. To není solidarita – to je zneužívání solidarity těch, kdo pracují a odvádějí daně.

Socialistické pojetí sociální politiky vytváří kulturu závislosti místo kultury odpovědnosti, demotivuje k práci a vlastní iniciativě, vytváří nespravedlivé přerozdělování od pracujících k nepracujícím a buduje obrovský, neefektivní byrokratický aparát, který zadlužuje budoucí generace.

Nové vymezení solidarity

ODS nenavrhuje úplný konec státního přerozdělování. Navrhujeme nové vymezení této formy lidské solidarity – jejího rozsahu a jejího místa vedle, ne na úkor, vlastní tvorby úspor každého z nás v průběhu celého života. Stát má být pouze záchrannou sítí pro skutečně potřebné, nikoli pohodlnou hamakou pro ty, kdo se nechtějí snažit.

Jsme přesvědčeni, že nezbytnou cestou je vhodná míra individualizace pojistných systémů. Jde o jedinou možnost, jak postavit hráz všeobecné nezodpovědnosti a tedy doplácení zodpovědných na nezodpovědné. Právě teď je třeba udělat důležitou investici do budoucna – investici, která přinese klidnou a zajištěnou budoucnost nám i dalším generacím.

CO BUDE ODS PROSAZOVAT:

- **Individualizace penzijního a zdravotního pojištění**

  Současný systém je postaven na principu kolektivní solidarity, kde individuální odpovědnost hraje minimální roli. To vede k nezodpovědnému chování – proč šetřit na stáří, když to za mě udělá stát? Proč žít zdravě, když zdravotní péči platí pojišťovna stejně pro všechny? Tento systém je neudržitelný a nespravedlivý.

  ODS prosazuje vedení vícesložkových systémů penzijního a zdravotního pojištění, zavedení individuálních zdravotních i penzijních účtů, diferenciaci zdravotního pojištění podle životního stylu a zohlednění rizikového chování.

- **Workfare místo welfare – práce výměnou za podporu**

  Systém welfare, tedy pasivního poskytování dávek bez protiplnění, vytváří závislost a ničí lidskou důstojnost. Systém workfare, tedy práce výměnou za podporu, naopak udržuje člověka v kontaktu s pracovním trhem a připravuje ho na návrat k plnohodnotnému produktivnímu životu.

ODS proto prosazuje časové omezení dávky v nezaměstnanosti včetně povinné pracovní aktivace po uplynutí lhůty, povinnost výkonu veřejně prospěšných prací pro čerpání sociální podpory.

Negativní daň – jednoduchý a transparentní systém

Současný systém sociálních dávek je nepřehledný labyrint desítek různých dávek, příspěvků a podpor. Občan se v něm nevyzná, úředníci se v něm ztrácejí, podvodníci ho zneužívají. Vzniká obrovský byrokratický aparát, který stojí miliardy korun a přitom často nepomáhá těm, kdo pomoc skutečně potřebují.

ODS prosazuje nahrazení všech sociálních dávek jedinou – negativní daní, důsledné a automatizované propojení sociálních a daňových systémů, respektive databází, princip motivace pro hledání práce, snížení nákladů na administraci výplaty sociálních dávek.

Rodina – odpovědnost, ne zdroj příjmu

Musíme otevřeně pojmenovat problém, který politická korektnost dlouho zamlčovala: děti nesmí být zdrojem obživy. Odmítáme systém, který motivuje k pořizování dětí za účelem získání sociálních dávek.

ODS prosazuje progresivní snižování dávek na děti u rodin dlouhodobě závislých na podpoře státu a současně plnou podporu pro pracující rodiny, podmínění rodinných dávek splněním povinností jako jsou pravidelná školní docházka dětí, absence trestné činnosti rodičů v oblasti zanedbání povinné péče o děti, pravidelné kontroly sociálních pracovníků, krácení nebo zastavení dávek při nesplnění podmínek, daňové zvýhodnění pro úplné rodiny s pracujícími rodiči coby podporu funkčních rodin i možnost flexibilního návratu do zaměstnání s podporou zaměstnavatele.

Důchodová politika – realita demografického vývoje

ODS zásadně odmítá nezodpovědná hesla slibující snížení věkové hranice pro odchod do důchodu. To je zcela v rozporu s demografickým vývojem u nás i ve vyspělém světě. Nepřejeme si předčasně posílat občany do penze a naznačovat jim tak, že jsou přebyteční.

ODS prosazuje pravidelnou úpravu věku pro odchod do důchodu v závislosti na průměrné délce života spolu s flexibilním systémem odchodu do důchodu malifikujícím předčasné odchody a bonifikujícím pozdější, odstranění bariér pro zaměstnávání seniorů a podporu částečných úvazků pro seniory i zrušení demotivujícího systému krácení invalidních důchodů při výdělečné činnosti, neboť kdo může a chce pracovat, musí být podporován, ne trestán.

Péče o zdravotně postižené občany

ODS podpoří odhodlání a úsilí lidí se zdravotním postižením, kteří navzdory svým limitům usilují o plnohodnotný a aktivní život. Věříme, že každý člověk má co nabídnout a že správně nastavený systém podpory může pomoci rozvinout potenciál, který v sobě tito občané nesou.

ODS prosazuje vytvoření prostředí, které oceňuje a podporuje pracovní zapojení lidí se zdravotním postižením – prostřednictvím motivačních opatření jak pro samotné zaměstnance, tak pro zaměstnavatele. Zasazujeme se o odstranění byrokratických překážek, nesmyslných nástrojů pracovněprávní ochrany, které paradoxně brání zaměstnávání těchto občanů, a o zavedení flexibilnějších pravidel. Podporujeme také rozvoj rekvalifikačních programů, které lidem se zdravotním postižením otevírají nové možnosti profesního uplatnění a umožňují jim naplno využít jejich schopnosti a talent.

Podpora občanů předdůchodového věku

Cílem ODS je zabránit neoprávněné diskriminaci této věkové kategorie. Starší pracovníci mají obrovské zkušenosti a znalosti – společnost si nemůže dovolit je odsouvat na vedlejší kolej. ODS prosazuje programy celoživotního vzdělávání pro udržení konkurenceschopnosti starších pracovníků, rekvalifikační kurzy zaměřené na digitální dovednosti – přizpůsobení se moderním požadavkům trhu práce, daňové úlevy pro zaměstnavatele zaměstnávající pracovníky nad 55 let jako motivaci k zaměstnávání seniorů.

Zdravotnická výchova a prevence

Cílem ODS je napomoci občanům k volbě zdravého životního stylu. Prevence je vždy levnější než léčba. Stát má podporovat zdravý životní styl, ne platit za důsledky nezodpovědného chování.

ODS prosazuje prevenci alkoholismu a drogových závislostí, podporu sportu a pohybových aktivit, osvětu v oblasti zdravé výživy, a to v podobě vzdělávání od školního věku, motivaci ke zdravému životnímu stylu v podobě bonusů a slev na pojistném pro ty, kdo využívají preventivních prohlídek a vyšetření.

Boj proti zneužívání sociálního systému

Je třeba otevřeně pojmenovat problém zneužívání sociálních dávek. Politická korektnost nesmí bránit ochraně zájmů poctivých daňových poplatníků. Každá koruna vyplacená neoprávněně je korunou ukradenou těm, kdo skutečně pomoc potřebují, a těm, kdo ji svou prací a daněmi financují.

ODS prosazuje důsledné kontroly majetkových poměrů žadatelů o dávky v podobě propojení všech databází – evidence majetku, příjmů, vozidel, nemovitostí, bankovních účtů, kontrol skutečného bydliště a životních podmínek, zahraničních příjmů a majetku. Společně s tím ODS prosazuje tvrdé sankce za podvody v podobě vrácení neoprávněně vyplacených dávek včetně sankce ve výši 100 %, zákaz čerpání dávek na 5 let při prokázaném podvodu, kontrolu účelnosti využití dávek i částečnou výplatu dávek na děti formou poukázek na potraviny, oblečení, školní potřeby, nikoli v hotovosti.

Malý a efektivní stát v sociální politice

Jedinou důslednou cestou k efektivní sociální politice je zmenšení prostoru pro rozhodování státu a státních úředníků. Stát má být malý a efektivní. To neznamená opustit potřebné, přestat plýtvat prostředky na ty, kdo podporu nepotřebují nebo si ji nezaslouží.

ODS prosazuje redukci rozsahu státu v sociální politice, zrušení desítek zbytečných dávek a příspěvků a jejich nahrazení negativní daní, automatizaci a digitalizaci všech sociálních systémů, transparentnost všech výdajů (každý občan musí vidět, kam jdou jeho daně), pravidelné audity

efektivity sociálních programů – rušení neúčinných opatření a postupný přesun odpovědnosti od státu k jednotlivci.

Menší stát znamená nižší daně. Nižší daně znamenají více peněz v kapsách občanů. Více peněz v kapsách občanů znamená větší možnost postarat se o sebe a své blízké. To je pravicová vize – ne stát jako všemocný patron, ale stát jako efektivní garant základní bezpečnosti pro skutečně potřebné. Rozpočtová neodpovědnost není stav, kdy stát bere občanům méně, ale stav, kdy utrácí víc, než jim bere!

ODS chce změnu. Nedopustíme, aby zodpovědní platili za nezodpovědné a zavedeme proto spravedlivý systém, kde se vyplácí pracovat a šetřit. Prosadíme, aby stát pomáhal těm, kdo si skutečně nemohou pomoci sami – nikoli těm, kdo si pomoci mohou, ale nechtějí. Nastavíme systém tak, že práce bude vždy výhodnější než nečinnost a ukončíme tak neblahou a zhoubnou kultury závislosti. Každý občan získá kontrolu nad svými prostředky prostřednictvím individuálních účtů místo kolektivního přerozdělování. Zasadíme se o to, aby děti byly opět radostí a závazkem – ne zdrojem obživy. Zdravý životní styl bude odměňován místo toho, aby všichni platili stejně bez ohledu na své chování

Tento program není o tvrdosti. Je o spravedlnosti. Je spravedlivé, aby ten, kdo pracuje, měl více než ten, kdo nepracuje. Je spravedlivé, aby zodpovědní neplatili za nezodpovědné. Je spravedlivé, aby stát pomáhal těm, kdo si skutečně nemohou pomoci sami – ale ne těm, kdo si pomoci mohou, ale nechtějí.

Naše vize je **společnost aktivních, zodpovědných občanů, kteří se starají o sebe, své rodiny a přispívají k prosperitě celé země**. Společnost, kde stát není všemocným patronem, ale efektivním garantem základní bezpečnosti pro skutečně potřebné. Společnost, kde nejlepší pomocnou ruku člověk najde na konci vlastního ramene – ale kde je také jistota, že když vlastní síly skutečně nestačí, solidarita zodpovědných nabídne také pomocnou ruku.

5

KAPITALISMUS A TRŽNÍ HOSPODÁŘSTVÍ JSOU ZÁKLADEM PROSPERITY

Svobodný trh je základem prosperity. Proto je pro ODS prioritou. Útok na trh dnes již nepřichází jen jako otevřené volání po socializaci, ale také jako moralizující výzva k „sociální spravedlnosti“, jako strašení klimatickou katastrofou nebo jako technokratická vize „strategického řízení“ ekonomiky, které slibuje pokrok výměnou za svobodu podnikat.

ODS není pro anarchokapitalismus. Stejně jako veřejnost vidíme monopolní praktiky, nekalou soutěž i zneužívání tržní síly. Přejeme si fungující ekonomiku i spravedlivé podmínky pro všechny a víme, co pro to musíme udělat. ODS odmítá laciná, líbivá řešení – ať už přicházejí od státu, nadnárodních institucí, byrokratických struktur nebo ideologických aktivistů – jejichž realizace by znamenala zničení tržního mechanismu a prosperity milionů poctivých lidí. Víme, že každá další pravomoc státu preventivně řídit ekonomiku „pro dobro společnosti“ se může obrátit proti všem. A to nedopustíme. Vážíme si svobodného trhu a podnikatelské svobody jako hodnoty nejvyšší a vždy budeme hledět, aby cena za údajnou sociální spravedlnost, ekologickou spásu nebo strategické řízení nebyla zaplacena příliš draze – ztrátou prosperity a svobody.

Trh jako jediný efektivní mechanismus alokace zdrojů

Pro ODS není každý podnikatel podezřelým spekulantem ani každá firma objektem státního řízení. ODS věří v sílu svobodného trhu jako jediného historicky ověřeného mechanismu efektivní alokace omezených zdrojů. Odmítáme představu, že stát nebo nadnárodní instituce mohou lépe než miliony svobodných rozhodnutí jednotlivců a firem určovat, co má být vyrobeno, jak a za kolik. Trh není dokonalý, ale je nejlepší ze všech známých systémů. Ceny vznikající na základě nabídky a poptávky jsou nenahraditelným informačním systémem, který koordinuje činnost milionů ekonomických subjektů bez nutnosti centrálního řízení. Zisk není morálním selháním, ale signálem efektivního uspokojování potřeb zákazníků. Ztráta není nespravedlností, ale informací o neefektivním využití zdrojů. Historie 20. století jednoznačně prokázala, že země se svobodným tržním hospodářstvím dosahují prosperity, zatímco země s centrálně řízenou ekonomikou zaostávají a chudnou. Tento historický verdikt je nezpochybnitelný a přesto se dnes opět ozývají hlasy volající po návratu k etatismu, strategickému plánování a státním intervencím.

Nový útok na trh: regulace, dotace a centrální plánování

Dnes čelíme masivnímu útoku na svobodný trh. Levicové a progresivistické síly nejprve sevřou ekonomiku množstvím regulací, zákonů a norem. Když takto přeregulovaná ekonomika přestane fungovat optimálně, obviňují ze selhání nikoli regulace, nýbrž trh samotný. Tento mechanismus vidíme opakovaně v klíčových oblastech ekonomiky.

Trh s bydlením byl vykastrován nesmyslnými regulacemi stavební a ekologické legislativy, které prodlužují a prodražují všechny projekty. Hyperregulace vedla k akutnímu nedostatku na straně nabídky a extrémnímu růstu cen. Místo deregulace stát hledá řešení v dotacích, které problém jen prohlubují. **Energetika** byla zatížena mandatorními podíly obnovitelných zdrojů a dotacemi na neefektivní technologie. Výsledkem jsou vysoké ceny energie a ohrožení dodávek. **Zemědělství** je dnes jedním z nejdotovanějších a nejregulovanějších odvětví, kde dotace pokřivují trh a vedou k neefektivní alokaci zdrojů. **Pracovní trh** je svázán množstvím regulací, které znemožňují flexibilní formy zaměstnání

a zvyšují náklady zaměstnavatelů. **Zdravotnictví** trpí kombinací státního monopolu, regulací a nedostatečné konkurence. **Vzdělávací systém** je rigidní a stojí na dogmatu „co je veřejné a státní, je lepší než soukromé“, což vede k jeho odpoutávání se od reálných potřeb trhu práce, k omezení konkurence a tím i snížení kvality výuky a studia na všech stupních vzdělávací soustavy.

Iluze centrálního plánování a strategického řízení

Socialističtí a progresivističtí ideologové dnes opět tvrdí, že stát by měl strategicky řídit ekonomiku, rozhodovat o perspektivních odvětvích a stimulovat inovace státní podporou a dotacemi. Opakují tak chybu bývalých socialistických zemí, které se pokoušely státně řídit vědecko-technický pokrok a ve výsledku stále silněji zaostávaly. Znalosti o progresivních technologiích a inovacích nejsou přítomny v centru, nýbrž u aktivních jednotlivců, inovátorů a dynamických firem. O alokaci prostředků nerozhoduje efektivně stát, ale soukromé osoby a soukromé firmy, které odpovědně hospodaří s vlastními prostředky a nesou za svá rozhodnutí plnou odpovědnost. Dotační socialismus pokřivuje trh a rozmlžuje základní informační hodnotu svobodně se utvářejících cen. Dotace směřují k politicky preferovaným subjektům, nikolinejefektivnějším. Vzniká rent-seeking chování, korupce a plýtvání veřejnými prostředky. Firmy místo inovací a uspokojování zákazníků investují do lobbingu a získávání dotací.

I v dnešním světě se ukazuje, že dynamiku a růst mají země se svobodným tržním hospodářstvím. Země, které se pokouší dosáhnout prosperity etatismem a centrálním řízením, zaostávají. Příkladem je prohlubující se zaostávání zemí Evropské unie proti jiným dynamickým světovým regionům.

Green Deal: ideologický útok na svobodný trh

Nejnebezpečnějším současným útokem na svobodný trh je ekologický fanatismus a klimatický alarmismus. Green Deal Evropské unie implementuje obrovské regulační zásahy do celých odvětví bez ohledu na

ekonomickou racionalitu a dopady na občany a jejich životní úroveň. ODS odmítá zákazy spalovacích motorů, nucené zavírání elektráren, mandatorní podíly obnovitelných zdrojů, emisní povolenky a uhlíkové daně, regulace budov a renovační vlny i taxonomii a ESG kritéria jako ideologické řízení investic místo tržních principů. V pozadí těchto nových progresivistických utopií je nenávist ke kapitalismu a životnímu stylu svobodné společnosti. Jde o politiky, které svou formou často připomínají maoistické pokusy o „velké skoky vpřed", ve skutečnosti však mohou vyvolat „velký skok do chudoby". Klimatický alarmismus je záminkou pro masivní přerozdělování, centrální plánování a omezování individuálních svobod.

CO BUDE ODS PROSAZOVAT:

- ### Deregulace a liberalizace ekonomiky

  ODS prosadí masivní redukci regulací a zrušení všech předpisů, které nejsou nezbytně nutné pro ochranu základních práv a bezpečnosti. Zjednodušíme podnikání podle principu „co není zakázáno, je dovoleno". Liberalizujeme stavební právo zkrácením povolovacích řízení a posílením vlastnických práv. Deregulujeme pracovní trh pro flexibilnější formy zaměstnání a svobodu smluvních vztahů. V energetice prosadíme technologickou neutralitu a otevření trhu. Reformujeme zemědělskou politiku postupným snižováním dotací a posílením tržních principů.

- ### Privatizace a omezení role státu v ekonomice

  ODS prosadí novou vlnu privatizace státních podniků a majetku. Otevřeme více zdravotnictví soukromým pojišťovnám a poskytovatelům se svobodou volby pro pacienty. Podpoříme soukromé poskytovatele sociálních služeb. Redukujeme státní vlastnictví nemovitostí, pozemků a podniků na minimum nezbytné pro výkon veřejné moci.

Daňová reforma pro ekonomický růst

ODS prosadí postupné snižování daňové zátěže z příjmů, zisku a práce. Zjednodušíme daňový systém a zrušíme škodlivé daně. Zajistíme konkurenceschopné zdanění firem na úrovni konkurenčních zemí. Odmítneme jakékoliv klimatické daně, uhlíkové daně, emisní povolenky či jiné ekologické daně.

Odmítnutí Green Dealu a klimatického alarmismu

ODS odmítne všechny závazky Green Dealu, které ohrožují ekonomiku a životní úroveň občanů. Prosadíme technologickou neutralitu a svobodu volby spotřebitelů. Zachováme všechny zdroje energie bez nuceného zavírání elektráren a podpoříme jadernou energetiku. Odmítneme nucené rekonstrukce budov a ponecháme svobodu vlastníkům rozhodovat o svém majetku. Investice musí být řízeny tržními principy, nikoli ideologickými kritérii.

Ochrana vlastnických práv a smluvní svobody

ODS posílí ochranu soukromého vlastnictví jako základního pilíře svobodné společnosti. Omezíme vyvlastňování na nejnutnější případy s plnou tržní náhradou. Zajistíme náhradu škod způsobených regulacemi omezujícími užívání majetku. Minimalizujeme veřejnoprávní zásahy do soukromoprávních vztahů a posílíme smluvní svobodu. Efektivně ochráníme duševní vlastnictví.

Podpora podnikání, inovací a konkurence

ODS odstraní bariéry vstupu do podnikání zrušením zbytečných licencí, povolení a certifikací. Zajistíme efektivní antimonopolní politiku zaměřenou na skutečné problémy, nikoli na úspěšné firmy. Podpoříme rizikový kapitál a investice do inovativních firem. Ochráníme podnikatele před byrokratickým šikanováním a zajistíme odpovědnost úředníků za nezákonné zásahy. Prosadíme minimální regulaci nových technologií podle principu svobody inovací.

Ukončení dotačního socialismu

ODS postupně zruší dotační programy podle transparentního plánu s jasným časovým horizontem. Místo dotací do bydlení prosadíme deregulaci trhu a podporu nabídky. Zajistíme tržní ceny energií bez dotací. Postupně snížíme až zrušíme zemědělské dotace. Prosadíme technologickou neutralitu bez dotací na preferované technologie. U zbývajících dotací zajistíme plnou transparentnost prostřednictvím veřejného registru všech příjemců.

Základní výzvou naší doby je opětovná rehabilitace významu ekonomiky založené na svobodném trhu, soukromém vlastnictví a podnikatelské svobodě. Nepodlehneme pokušení slibovat prosperitu prostřednictvím státních intervencí, dotací a centrálního plánování – a přitom si za to od občanů vybrat daň v podobě ztráty svobody a prosperity. U líbivých řešení se budeme vždy ptát na jejich rub: Za jakou cenu? Kdo ponese odpovědnost za selhání? Kam až sahá moc státu řídit ekonomiku? A kde začíná prostor, který patří jen svobodným jednotlivcům, podnikatelům a firmám?

Svobodný trh není překážkou prosperity – je jejím základem. Bez svobody podnikat není ekonomický růst, inovace ani blahobyt. Proto ODS říká jasně: **Kapitalismus a tržní hospodářství jsou základem prosperity – a my je budeme chránit**.

6

NÁRODNÍ STÁT JAKO PODSTATA NAŠÍ IDENTITY

Národní stát je základem svobody a demokracie. Útok na národní stát dnes již nepřichází jen jako otevřené volání po světové vládě, ale také jako moralizující výzva k „evropské solidaritě“, jako strašení nacionalismem nebo jako technokratická vize „nadnárodního řízení“, které slibuje efektivitu výměnou za suverenitu.

ODS není pro izolacionismus. Stejně jako veřejnost vidíme výhody mezinárodní spolupráce, obchodu a vzájemné pomoci. Přejeme si prosperující Evropu i bezpečný svět, pečlivě však vyhodnocujeme, jaké politiky vedou k naplnění těchto cílů, hodnotíme je „po ovoci“. ODS odmítá laciná, líbivá řešení – ať už přicházejí od nadnárodních institucí, byrokratických struktur, globalistických elit nebo ideologických aktivistů – jejichž realizace by znamenala ztrátu národní suverenity a demokratické kontroly. Víme, že bezhlavé přenášení pravomocí na nadnárodní úroveň „pro dobro Evropy“ oslabuje demokracii a vzdaluje moc občanům. A to nedopustíme. Vážíme si národní suverenity a demokratické legitimity jako jedněch z nejvyšších hodnot a vždy budeme hledět, aby cena za evropskou integraci, globální a nadnárodní koordinaci a řízení či soužití různých kultur nebyla zaplacena příliš draze – ztrátou identity a svobody.

Národní stát jako podmínka svobody a demokracie

Pro ODS není národní stát překonaným reliktem minulosti, nýbrž nezbytnou podmínkou fungující demokracie. Demokracie již ve starém Řecku byla vázána na polis – přehlednou obec svobodných občanů, kteří sdílejí pocit sounáležitosti, identitu, návaznost na tradice, kontinuitu historického vývoje a systém hodnot. Taková politická komunita je podmínkou legitimity a funkčnosti demokratického procesu. Volby zástupců lidu mají smysl pouze tehdy, když existuje lid ve smyslu „démos", který sdílí základní hodnoty a cítí se být součástí společného politického projektu. Respekt k autoritám a demokratickým institucím vyžaduje, aby tyto instituce byly vnímány jako „naše", nikoli jako cizí nadřazená moc. Národní stát poskytuje tento rámec. Sdílený jazyk, kultura, historie a tradice vytvářejí pocit sounáležitosti, který je základem demokratické legitimity. Občané národního státu sdílejí nejen práva a povinnosti, ale také osud – vědí, že jejich rozhodnutí ovlivní budoucnost jejich dětí a vnuků ve stejné zemi.

Demokratický deficit nadnárodních institucí

Naproti tomu nadnárodní instituce typu Evropské unie trpí zásadním demokratickým deficitem. Generují od občanů odtržené elity, které nejsou skutečně odpovědné voličům. Pravomoci Evropského parlamentu a Evropské komise, jejich institucionální zakotvení a vzájemná role neodpovídají standardnímu oddělení moci zákonodárné a výkonné. Stále sílící tendence k většinovému rozhodování způsobují, že malé státy mají minimální možnost ovlivnit vývoj. Jednotlivé národní společnosti jsou nuceny sdílet politické preference největších národů a jejich účelových politických koalic. Česká republika s deseti miliony obyvatel má jen malou šanci prosadit své zájmy proti největším státům s mnoha desítkami milionů občanů, natožpak proti zájmovým koalicím těchto velkých států s některými ostatními členskými zeměmi.

Odtržené elity a byrokratické struktury propadají utopistickým a progresivistickým ideologiím. Přisvojují si legitimitu činit zásadní rozhodnutí bez zpětné vazby občanů. Rozhodují o migraci, energetice, zemědělství, dopravě nebo sociální politice bez ohledu na preference občanů

jednotlivých zemí. Tak se prohlubuje politická frustrace a nedůvěra k demokracii i ke spolupráci evropských zemí. V rámci politického kyvadla může tento chybný evropský integrační proces vést k probuzení démona nacionalismu – nikoli zdravého vlastenectví, nýbrž agresivního nacionalismu jako reakce na frustraci ze ztráty kontroly nad vlastním osudem. Mezi chybnou politikou a nárůstem populismu a extremismu je příčinná souvislost. Problémem politiky nejsou jen populisté. Problémem jsou také ti, kdo je svou politikou plodí!

Selhání současné podoby evropské integrace

Dlouhodobě současná podoba procesu evropské integrace vede k oslabování ekonomické i bezpečnostní síly Evropy. Evropská unie zaostává za Spojenými státy, Čínou i dynamickými menšími ekonomikami v řadě částí světa. Přeregulovaná, přebujelá byrokracií a svázaná ideologickými projekty ztrácí konkurenceschopnost. Národní parlamenty mají velmi omezené pravomoci a stávají se pouhou převodovou pákou implementace evropské legislativy. Poslanci národních parlamentů nemohou změnit evropské nařízení, pouze je převést do národního práva. Občané ztrácejí pocit, že mohou volbami ovlivnit svůj osud. Lisabonská smlouva a další integrační kroky vedly k centralizaci moci, oslabení národních států a posílení demokratického deficitu.

Tlaky na měnovou integraci a selhání eurozóny

Česká republika čelí neustálým tlakům na vstup do eurozóny. Tyto tlaky jsou prezentovány jako nevyhnutelný krok k „dokončení evropské integrace“ a jako ekonomická nutnost. Realita je však zcela jiná. Eurozóna trpí zásadními konstrukčními vadami, které se projevily během dluhové krize v letech 2010–2015 a opět během nedávné inflační krize. Jednotná měnová politika Evropské centrální banky nemůže vyhovovat ekonomikám s různou strukturou, produktivitou a hospodářským cyklem. Zatímco některé země potřebují uvolněnou měnovou politiku, jiné by potřebovaly politiku restriktivní. Výsledkem jsou asymetrické šoky, kdy některé země čelí přehřívání ekonomiky a inflaci, zatímco jiné trpí recesí a deflací. Země eurozóny ztratily klíčový nástroj ekonomické politiky –

možnost přizpůsobit měnový kurz ekonomické situaci. Když země čelí ztrátě konkurenceschopnosti, nemůže devalvovat měnu, ale musí provádět bolestivé vnitřní devalvace prostřednictvím snižování mezd, důchodů a sociálních dávek. To vede k sociálním otřesům a politické nestabilitě. Eurozóna se navíc stala nástrojem přerozdělování mezi zeměmi. Silnější ekonomiky jsou nuceny financovat slabší prostřednictvím záchranných mechanismů, zatímco slabší ekonomiky ztrácejí suverenitu a musí se podřizovat diktátu věřitelů.

Česká koruna se přitom osvědčila jako stabilní měna, která umožňuje flexibilní měnovou politiku přizpůsobenou potřebám české ekonomiky. Česká národní banka může reagovat na specifické ekonomické šoky, které postihují českou ekonomiku, aniž by musela brát ohled na situaci v Německu nebo Francii. Flexibilní měnový kurz funguje jako automatický stabilizátor – když ekonomika slábne, koruna oslabuje a zvyšuje konkurenceschopnost exportu, když se ekonomika přehřívá, koruna posiluje a tlumí inflační tlaky. Tento mechanismus nám umožnil relativně hladce překonat finanční krizi v roce 2008, dluhovou krizi eurozóny i pandemickou krizi. Národní měna je také symbolem suverenity a identity. Vstup do eurozóny by byl nevratným krokem – na rozdíl od jiných oblastí evropské integrace neexistuje mechanismus pro vystoupení z eurozóny. Monetární unie je předstupněm unie politické. Proto ODS trvá na zachování české koruny jako klíčového nástroje ekonomické politiky i symbolu národní suverenity.

Nezodpovědná migrační politika

K nejškodlivějším utopiím dneška patří také ideologie multikulturalismu, přímo svázaná s nezodpovědnou proimigrační politikou. Svobodná společnost vítá imigranty, kteří sdílejí její hodnoty a mohou přispět k jejímu rozvoji. Odpovědná společnost chránící svobodu však odmítá iracionální přijímání těch, kteří chtějí pouze využívat sociální systém a jsou vzhledem ke svému hodnotovému systému bezpečnostní hrozbou pro místní komunitu. Zkušenosti západoevropských zemí s masovou migrací jsou varováním. Česká republika má právo zůstat kulturně autonomní a jedinečnou společností.

Bezpečnostní hrozby v dnešním rychle se měnícím světě

Současný svět čelí bezprecedentním bezpečnostním hrozbám, které vyžadují realistické zhodnocení a pragmatickou odpověď. Ruská agrese proti Ukrajině ukázala, že válka v Evropě není minulostí, ale přítomností. Porušování základních principů mezinárodního práva, anexe území a válečné zločiny představují přímou hrozbu pro bezpečnost střední Evropy. Appeasement nikdy nefungoval a nikdy fungovat nebude. Ústupky agresorovi pouze povzbuzují k další agresi. Obrana principu, že hranice nelze měnit silou, je obranou naší vlastní bezpečnosti a stability mezinárodního řádu. Když zlu jednou ustoupíš, vrátí se! Silnější o tvoji slabost!

Přes všechny obtíže současné doby a změny doktríny americké zahraniční politiky zůstávají atlantická vazba a členství v NATO klíčové pro naši bezpečnost. Severoatlantická aliance je nejúspěšnějším obranným paktem v historii a jediným skutečným garantem bezpečnosti střední Evropy. Evropská unie není schopna zajistit obranu svých členů – nemá jednotné velení, společnou strategii ani dostatečné kapacity. Ochrana národní suverenity znamená také posilování bojeschopnosti a obranyschopnosti naší armády. Česká republika musí být schopna bránit své území a přispívat k obraně spojenců. Armáda není jen profesionální sbor, ale záležitost celého národa.

Potřeba realistické hodnotové zahraniční politiky

Zahraniční politika musí být založena na hodnotách, ale nesmí být jejich prázdnou exhibicí. Nestačí deklarovat hodnoty na mezinárodních fórech a cítit se morálně nadřazeně – je třeba dosahovat konkrétních výsledků, které tyto hodnoty prosazují. Hodnotová zahraniční politika není slabostí, ale silou – pokud je vedena realisticky, s pochopením geopolitických realit a s využitím nástrojů diplomacie a vyjednávání. Realismus v zahraniční politice neznamená cynismus ani opuštění hodnot. Znamená pochopení, že mezinárodní politika je arénou konkurujících si zájmů, kde morální apely samy o sobě nic nezmění. Efektivní prosazování hodnot vyžaduje budování koalic, hledání kompromisů, využívání ekonomických a politických pák a někdy i ochotu jednat s režimy, které

nesdílejí naše hodnoty, pokud to slouží našim strategickým zájmům. Diplomacie je umění možného – umění najít cestu k dosažení cílů v komplexním a často nepřátelském prostředí. Je potřeba odmítnout jak naivní idealismus, který ignoruje geopolitické reality, tak cynickou „reálpolitiku“, který opouští hodnoty. Prosazujeme realistickou hodnotovou politiku, která kombinuje pevné hodnotové zakotvení s pragmatickým přístupem k jejich prosazování. To znamená jasně pojmenovat agresory a porušovatele mezinárodního práva, ale současně hledat diplomatické cesty k řešení konfliktů. Znamená to podporovat oběti agrese, ale současně udržovat komunikační kanály i s těmi, s nimiž nesouhlasíme. Znamená to budovat silnou obranu, ale současně aktivně pracovat na prevenci konfliktů.

CO BUDE ODS PROSAZOVAT:

- **Revize evropské integrace a návrat ke spolupráci na principu vzájemné výhodnosti**

  ODS bude prosazovat zásadní revizi Lisabonské smlouvy s návratem k principu mezivládní spolupráce a omezením nadnárodních prvků. Budeme usilovat o repatriaci pravomocí z EU na národní úroveň v oblastech, kde centralizace selhala. Budeme trvat na zachování práva veta v klíčových oblastech národního zájmu a zavedení červené karty pro národní parlamenty, která umožní zastavit evropskou legislativu. Budeme aktivně obhajovat české zájmy v EU a nebudeme se bát vetovat rozhodnutí, která jsou proti našim národním zájmům. Budeme podporovat flexibilní integraci s možností opt-out z projektů, které nejsou v národním zájmu České republiky. Odmítáme federalizaci Evropské unie, evropské daně, evropskou armádu i jednotnou zahraniční politiku vnucenou proti vůli členských států. Prosadíme transparentnost rozhodování na evropské úrovni prostřednictvím zveřejnění všech dokumentů EU a veřejného hlasování českých zástupců v Radě EU. Zajistíme, aby občané měli možnost kontrolovat, jak jejich zvolení zástupci hlasují a jaká rozhodnutí podporují na evropské úrovni.

Ochrana národní měnové suverenity a trvalé odmítnutí eura

ODS zajistí zachování české koruny a trvalé odmítnutí eura jako politického projektu, který by omezil naši ekonomickou suverenitu a flexibility. Budeme aktivně čelit tlakům na vstup do eurozóny a vysvětlovat občanům rizika spojená se ztrátou národní měny. Prosadíme ústavní zakotvení požadavku na referendum před jakýmkoliv krokem směrem k přijetí eura. Budeme hájit nezávislost České národní banky a její schopnost vést měnovou politiku přizpůsobenou potřebám české ekonomiky. Budeme podporovat flexibilní měnový kurz jako klíčový nástroj ekonomické stability a konkurenceschopnosti. Aktivně budeme komunikovat výhody národní měny a rizika eurozóny, abychom čelili proevropské propagandě.

Odpovědná migrační politika

ODS odmítne migrační pakt EU a jakékoliv povinné kvóty či solidární relokaci. Prosadíme plnou kontrolu nad migrační politikou jako výhradní kompetenci národního státu. Budeme prosazovat masivní posílení ochrany vnější hranice EU jako základní podmínku vnitřního volného pohybu. Budeme uplatňovat nulovou toleranci vůči nelegální migraci a prosadíme efektivní systém navracení nelegálních migrantů do zemí původu. Prosadíme přísnou azylovou politiku, kde azyl bude poskytován pouze skutečně pronásledovaným, nikoli ekonomickým migrantům. Zavedeme integrační požadavky zahrnující znalost jazyka, ekonomickou soběstačnost a respekt k hodnotám české společnosti jako podmínky pro trvalý pobyt a občanství. Budeme chránit českou společnost před radikalizací a zachováme právo odmítnout multikulturalismus. Míra imigrace musí být dána potenciálem integrace.

Bezpečnost a obrana v rámci NATO

ODS zajistí zachování členství v NATO jako základu naší bezpečnostní politiky a jediného skutečného garanta bezpečnosti střední Evropy. Prosadíme postupný růst výdajů na obranu směrem k třem procentům HDP a zajistíme, aby tyto prostředky byly efektivně využity pro modernizaci armády. Budeme pokračovat v nákupu moderní výbavy kompatibilní s NATO a v posilování interoperability s armádami spojenců. Otevřeme otázku obnovení systému branné povinnosti s povinnou základní vojenskou přípravou pro všechny občany, abychom zajistili dostatečnou

mobilizační základnu. Vytvoříme funkční systém aktivních záloh s pravidelným výcvikem záložníků a připraveností k rychlé mobilizaci. Vrátíme brannou výchovu do škol a podpoříme branné organizace, které připravují občany na obranu vlasti. Budeme podporovat legální držení zbraní občany jako součást připravenosti společnosti k obraně.

Realistická hodnotová zahraniční politika

ODS bude vést zahraniční politiku založenou na hodnotách, ale realizovanou realisticky s důrazem na dosažení konkrétních výsledků. Budeme aktivně podporovat oběti agrese vojenskou, humanitární i finanční pomocí v jejich boji za svobodu a územní celistvost, ale současně budeme hledat diplomatické cesty k ukončení konfliktů a obnově míru. Odmítneme jakýkoliv appeasement a ústupky agresorům, ale budeme udržovat komunikační kanály i s těmi, s nimiž nesouhlasíme, pokud to může vést k deeskalaci a ochraně našich zájmů.

Budeme se snažit uchovat a znovu posílit transatlantickou vazbu a úzkou spolupráci se Spojenými státy jako klíčovým spojencem, ale současně budeme diverzifikovat naše bezpečnostní a ekonomické vztahy, abychom nebyli závislí na jediném partnerovi. Posílíme znovu pragmatickou středoevropskou spolupráci a regionální vazby se zeměmi střední a východní Evropy, které sdílejí naše zkušenosti a zájmy. Budeme aktivně budovat koalice pro prosazování našich zájmů v EU a NATO. Budeme vést aktivní diplomacii zaměřenou na obhajobu národních zájmů na mezinárodní scéně a ochranu principů mezinárodního práva, zejména zásady nedotknutelnosti hranic. Nebudeme se spokojovat s morálními deklaracemi, ale budeme využívat všechny dostupné nástroje – ekonomické, politické i diplomatické – k dosažení konkrétních výsledků. Budeme investovat do profesionální diplomatické služby, která rozumí geopolitickým realitám a umí efektivně vyjednávat. Budeme podporovat české ekonomické zájmy v zahraničí a aktivně pracovat na otevírání nových trhů pro české firmy.

ODS prosazuje Evropu svobodných a suverénních národů spolupracujících na principu vzájemné výhodnosti. Nepodléháme pokušení slibovat prosperitu a bezpečnost prostřednictvím nadnárodního řízení a federalizace – a přitom si za to od občanů vybrat daň v podobě ztráty suverenity a demokratické kontroly. ODS se vždy bude u líbivých řešení ptát na jejich rub: Za jakou cenu? Kdo bude rozhodovat o našem osudu? Kam až sahá moc nadnárodních institucí? A kde začíná prostor, který patří jen našemu národu, našemu státu a našim občanům?

Národní stát není překážkou svobody – je jejím základem. Bez národního státu není demokracie, suverenita ani ochrana identity. Proto ODS říká jasně: **Národní stát je podstatou naší identity – a my ho budeme chránit.**

www.olomouckeartikuly.cz